

SHMUEL AMIR

De Gaza-oorlog¹

Bij de ontketening van de aanval tegen Gaza, nam Ehud Barak de houding van Julius Caesar aan, die bij het oversteken van de Rubicon de befaamde woorden sprak “de teerling is geworpen” en “het gevecht is begonnen”. De vraag die zich hier opdringt is “welk gevecht”? Zoals wij allen weten zijn er twee kanten nodig om te spreken van een oorlog. Maar hier in Gaza, zijn hier werkelijk twee kanten als men het heeft over de bombardementen op Gaza? Aan de ene kant staat een luchtmacht die uitgerust is met de beste vliegtuigen geleverd door hun “vriend” de VS, terwijl de andere kant bestaat uit volledig weerloze mensen die het moeten opnemen tegen zware bombardementen die als regen uit de lucht vallen. Bestaat er zoiets als een oorlog waarin slechts één kant strijdt? Daarom is het gevecht dat Barak, de Israëlische minister van Defensie, aankondigde geen oorlog, maar een jachtpartij! Een jacht op menselijke wezens niet eens beschikken over de minimale middelen om zich te verzetten en die afgeslacht worden vanuit de lucht. Een jacht op weerloze doelwitten. Ik roep hier de romantische films op die verwijzen naar een periode dat er nog met zwaarden gevochten werd. Als één van hen, zelfs de slechte, zijn zwaard verloor, dat gaf zijn tegenstander hem zijn zwaard terug om te vermijden dat een weerloze man zou gedood worden. Zo was het in de films. In de huidige realiteit, staat de ene zonder zwaard tegenover een vijand die tot de tanden gewapend is en men noemt dit “oorlog”. De huidige oorlog in Gaza heeft meer weg van een slachtpartij.

De eerste luchtaanval begon op 27 december 2008. In exact vier minuten werden 200 mensen gedood. De tweede golf aanvallen kwam enkele minuten later. Tot aan de grondinvasie werden 400 Palestijnen gedood tegenover 4 Israëli's door qassamraketten. Het aantal gewonde Palestijnen is ongeveer 2.500, terwijl aan Israëlische zijde het aantal gewonden op 50 wordt geschat. Deze aantallen vertellen het verhaal van de ongelijke “Gaza-oorlog”.

De koloniale achtergrond

Deze moorden, deze slachtingen die in Gaza plaatsgrijpen, hebben een achtergrond en een geschiedenis: de koloniale verhoudingen tussen Joden en Palestijnen in Israël, die vele jaren voor de oprichting van de Israëlische staat begonnen zijn. De verhouding van het dodencijfer over de verschillende jaren en meer speciaal gedurende de Gaza-oorlog is wel bijzonder verbazingwekkend: 1 Israëli tegenover 100 Palestijnen. Deze verhouding is geen toeval, maar zij beschrijft de balans die als normaal beschouwd wordt in elke koloniale oorlog.

De schrijver en geleerde Sven Lindqvist besprak dit onderwerp in zijn boek *Exterminate All The Brutes*, dat 15 jaar geleden in het Engels verscheen. Lindqvist onderzocht het Europese kolonialisme in Afrika op het einde van de 19^e eeuw. Als we de koloniale onderdrukking en de methodes die in Gaza tegen het Palestijnse volk gebruikt worden beter willen begrijpen, dan doen we er goed aan dit boek te raadplegen.

Lindqvist beschrijft de gevechten tussen het Engelse leger en het leger van de Derwisjen in Omdurman (Soedan). Die oorlog werd door het Britse imperium gevoerd om Soedan te heroveren. Lindqvist leende enkele beschrijvingen bij Winston Churchill, die toen een jonge militaire correspondent was voor een Engelse krant. In deze strijd werd een groot inheems leger (de Derwisjen) vernietigd door een koloniaal leger dat wel klein was, maar uitgerust met de beste militaire technologie van die tijd. De Engelsen hadden Maximmitrailleurs met een veel groter bereik dan de antieke geweren van de Derwisjen. De Engelsen konden daardoor het inheemse leger mitrilleren nog voor dit laatste hun aanwezigheid had opgemerkt.

De ruiters van de Derwisjen waren volgens de beschrijving van Churchill moedig en chargeerden hevig tegen het Engelse leger; maar zij werden bijna allen gedood nog voor zij zelfs maar contact hadden met de Engelse soldaten. Bij dit soort gevechten telde het Britse leger geen verliezen. De Britse pers van die periode publiceerde beelden van lijfaan-lijfgevechten tussen de Derwisjen en de Engelsen, maar zij waren vervalst; zulke gevechten hebben nooit plaatsgevonden.

Lindqvist besluit: “In de slag om Omdurman werd het hele Soedanese leger vernietigd, zonder dat de vijand zelfs maar in hun schietbereik gekomen was. De ‘kunst’ om van op afstand te doden, was een Europese ‘specialiteit’ geworden.” De Britse kanonnen waren bijzonder effectief tegen weerloze dorpen. Lindqvist schrijft eveneens: “De Europeanen werden de ‘goden met kanonnen’, die al slachtoffers vel-den lang voor hun tegenstanders tot bij hen konden geraken.” “De Europese expansie in Azië en Afrika, zo schrijft Lindqvist, opende een nieuwe imperialistische periode. Militaire superioriteit werd door heel wat Europeanen gezien als een teken van zowel intellectuele als biologische superioriteit.”

De Engelse koloniale campagne van die tijd gelijkt in een ander belangrijk aspect op de luchtcampagne tegen Gaza: de Israëlsche be-wondering voor het “buitengewoon succes” van hun slachtpartij in Gaza. Even een terugblik: Engeland ontving eveneens met grote euforie de verslagen van de overwinning. Lord Kitchener, de bevelhebber van de campagne, werd ontvangen door de koningin en heel Brittannië juichte.

Meestal bevochten de koloniale machten de inboorlingen vanuit een absoluut voordelige militaire positie. Vanuit dit standpunt konden zij niet verstaan dat de inboorlingen zich nog maar durfden verzetten. De Europeanen schreven het verzet van de inboorlingen toe aan de domheid en de primitieve geaardheid van hun ras. De kolonisten waren nooit bekwaam om de echte motivatie van de lokale bevolking – de sterke wens om zich te bevrijden van hun onderdrukkers – te begrijpen.

Het koloniale gedrag in onze regio heeft zijn oorsprong in de aanhoudende zionistische koloniale oorlog die al meer dan honderd jaar duurt, maar die heviger werd na de veroveringen van 1967.

Tom Segev, een bijna alleenstaande stem binnen het geroep van het patriottische koor, verkoos onlangs (in Haaretz, 19 december 2008) om enkele oude waarheden over het Joods-Arabisch conflict bloot te leggen. Hij schrikte daarbij niet terug om de zionistische ideologie te vermelden als de bron voor valse beweringen over de Palestijnen:

“Israel heeft toegeslagen om de Palestijnen ‘een lesje te leren’.” Deze vooronderstelling begeleidt de zionistische onderneming van bij de aanvang: wij vertegenwoordigen vooruitgang en verlichting, rationele beredenering en moraliteit; de Arabieren zijn een primitieve en turbulente bevolking, onwetende jongeren die moeten opgevoed worden en gedwongen om te begrijpen. En dit, wel te verstaan met het systeem van “de wortel en de stok”.

Segev gaat voort: “De bombardementen op Gaza worden geacht het ‘ Hamasregime’ te elimineren. Ook dat stemt overeen met de stelling die de zionistische beweging al altijd aanhangt: het is mogelijk is om een “gematigd” leiderschap te installeren om de Palestijnen te controleren en die leiding zal toegevingen doen op hun nationale verzuchtingen. Wij verdedigen ons hier alleen maar.”

Segev benadrukt: “De strijd gaat nochtans niet tegen een terroristische organisatie die de inwoners van Gaza heeft gegijzeld, maar een nationale religieuze beweging die vele volgelingen heeft. Sinds het begin van de zionistische aanwezigheid in Eretz Israël (Palestina) is er nog geen enkele militaire actie geweest die de onderhandelingen met de Palestijnen heeft vooruit geholpen.”

Naast de militaire acties herinnert Segev ook aan de programma's om Arabische families uit Gaza over te brengen naar de Westelijke Jordaanoever na de Zesdaagse Oorlog. (Ik herinner mij die versie: zo vlug als de gevechten eindigden, onderzocht de Israëlsche eerste minister Eshkol of het mogelijk zou zijn om Arabieren uit Gaza “over te brengen” naar Irak en in hun plaats Joden te installeren in Gaza.)

Het grondoffensief

De militaire invasie tot diep in de Gazastrook vormt de tweede etappe van de oorlog. De gevechtssomstandigheden verschillen lichtjes van die in de eerste fase van het conflict: er is nu een direct contact tussen beide zijden. Zelfs onder deze omstandigheden – zoals dat ook het geval was in de tweede Libanese oorlog – blijft de krachtsverhouding tussen de strijdende partijen zodanig ongelijk dat er geen sprake kan zijn van een gevecht met gelijke wapens. De meeste verliezen bij de Palestijnse strijders zijn veroorzaakt door de verre-afstandsoorlog: vanuit de lucht, de zee en het land (artillerie). Bij het grondoffensief gaat het evenmin om een gevecht tussen gelijke kampen. Het koloniale optreden van Israël tegen de verzetsstrijders in Gaza blijft bestaan: aan de ene kant een groot modern leger met hoog technologisch materiaal en aan de andere zijde licht bewapende guerrillagroepen.

Bergen tekst werden al gewijd aan de geschiedenis van de Israëlsche oorlog in Gaza: wie is begonnen? Zijn de Arabieren zich komen vestigen in een Joods Gaza of omgekeerd? Wie was de kolonist in een dichtbevolkte streek en nam 20% van het land en een belangrijk deel van de waterreserves in beslag? Wie verhinderde de oprichting van een industriële infrastructuur en zelfs elektriciteitscentrales en beklaagt er zich nadien over dat “wij” elektriciteit leveren, zelfs terwijl de inwoners van Gaza ons beschieten? En wie verliet Gaza “zonder te betalen” en durft dan nog klagen dat zij er ons niet voor bedankt hebben? Deze vragen blijven vandaag ook hangen over andere onderwerpen. Hoe komt elke kant aan zijn militaire uitrusting: via tunnels (smokkel), of via de zee- en luchthavens in Israël (wettelijk en fatsoenlijk)? Of wie schond de gevechtspauze (tahdiya) en speelde nadien de bestolen dief wanneer men raketten op hem begon af te vuren?

Wij zullen een aantal bijkomende vragen overlopen waarover geen discussie mogelijk is. Wie doodt met opzet vredelievende burgers en wie doodde drie tot vier maal meer burgers in het verleden en nu zelfs tot honderd keer meer burgers, maar doet het zogenaamd “onopzettelijk”? We hebben hier enkele feiten uit een verslag van B'tselem, het Israëlsche Informatiecentrum over de mensenrechten in de bezette gebieden. Sinds het lanceren van de eerste qassamraket zeven jaar geleden, tot het begin van de huidige aanval op Gaza, werden er 13 Israëli's gedood. In diezelfde periode doodde Israël 2990 Palestijnen, waarvan 634 kinderen. Gedurende die periode doodde Israël in totaal 4781 mensen in Gaza en op de Westelijke Jordaanoever. Een groot aantal doden waren burgers, onder wie vrouwen en kinderen. Wij zouden met deze feiten rekening moeten houden wanneer wij worstelen met de vraag wie hier de terroristen zijn of wat de omvang van de “Hamasterreur” is vergeleken bij de “staatsterreur” van Israël.

Ondanks het belang van al deze thema's, kan men hierin toch niet de wortel van het probleem terugvinden. De oorsprong van het Israëlsch-Palestijns conflict is en blijft tot vandaag de relatie tussen de veroveraar en de veroverde, de verdrukker en de verdrukte, de belegeraar en de belegerde, de kolonist en de inheemse bewoner.

In de bezette territoria zou Israël graag alleen maar onderworpen Palestijnen zien die niet durven op te staan tegen de constante controle over hun levens. Zij die echte, duurzame vrede willen tussen de volkeren zouden moeten weten, dat het einde van de Palestijnse weerstand en de vrede er enkel zullen komen na het beëindigen van het kolonialisme in al zijn vormen.

8 januari 2009

Noten

1. Dit artikel verscheen voor het eerst op de website van de Communistische Partij van Israël op 8 januari 2009. Zie: www.maki.org.il.